І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 102. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 28-го ТРАВНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY, 28, 1959 No. 102. РІК LXVI.

ПРЕЗИДЕНТ ВИМАГАЄ ЗГОДИ КОНҐРЕСУ НА АТОМОВИЙ ВИШКІЛ СОЮЗНИКІВ

Вашинґтон. — 26-го червня президент Айзенгавер вислав до Конґресу просьбу про затвердження договору, згідно з яким ЗДА могли б давати своїм европейським союзникам інформації про атомову зброю та висилати їм потрібний виряд до вишколу вояків у користуванні атомовою зброєю. Цей договір відноситься до чотирьох держав — членів Північно Атлантійського Порозуміння — Західньої Німеччини, Голляндії, Туреччини і Канади. Згідно з законом про атомову енерґію, який поправлено минулого року, всякі договори уряду в справі атомової енерґії може Конґрес до 60-ох днів після повідомлення про їх заключення відкинути окремою резолюцією. Якщо Конґрес цього не зробить, то договори стають важні. Згідно з умовою голов держав, які є членами НАТО, мають бути запаси атомової зброї в країнах НАТО. Минулого року Конґрес прийняв законопроєкт, що атомова зброя мусить бути під контролею збройних сил ЗДА. Згідно з цим законопроєктом ЗДА можуть давати зброю тільки тим державам, які самі зробили визначний поступ в дослідженні атомової енерґії. Досі тільки єдина Велика Британія відповідає цій умові, і ЗДА мають окремий договір про постачання їй атомової зброї. Згідно з договорами, які Президент вислав Конґресові, ЗДА зможуть виконувати таке: — 1. Вишколювати військовий персонал в тому, як користуватися атомовою зброєю. — 2. Будуть давати інформації, конечні до зрозуміння оборонних плянів. — 3. Даватимуть також інформації про постачання атомової зброї.— 4. Постачатимуть також і неатомові частини, потрібні до користування атомовою зброєю. — Але уряд ЗДА не є зобов'язаний давати тим чотирьом державам-членам НАТО інформації про продукцію атомової зброї, ані про неатомові винаходи, які є потрібні при користувані атомовою зброєю. Договір з Канадою підписано у Вашинґтоні 22 травня, з Західньою Німеччиною і Туреччиною — 5-го травня в Бонні і Анкарі, а з Голляндією в Гаазі — 6-го травня. Названі держави підписали цей договір, хоч СССР погрожував їм „знищенням", коли вони співпрацюватимуть із ЗДА. Президент Айзенгавер заявив, що СССР не хоче погодитися на загальне роззброєння і свої збройні сили озброїв атомовою зброєю. Тому і вільний світ мусить зробити те саме щоб відобрати охоту до атаки комуністичному СССР.

ІВАН ФРАНКО

*15 серпня 1856 — †28 травня 1916

„Та прийде час і ти вогнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, впережешся Бескидом,

Покотиш Чорним морем гомін волі
І глянеш, як хазяїн домовитий
По своїй хаті і по своїм полі . . .

В КОНҐРЕСІ АТЛЯНТІЙСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ РЕПРЕЗЕНТАНТИ КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Оттава (Канада). — В столиці Англії, Лондоні, від 5 го до 9-го червня ц. р., буде радити Конґрес Атлянтійської Спільноти Народів (НАТО). Відкриє його, ранком 5-го червня, у Вестмінстер Гол, королева Єлисавета, безпосередньо перед своїм виїздом до Канади. В цьому Атлянтійському Конґресі візьме участь з Канади 15 членів парляменту, в тому числі 3 члени сенату, й 30 громадян Канади, що особливо визначилися в громадській, індустріяльній, аґрикультурній, науковій, чи в інших основних ділянках життя Канади. З усіх 15 держав — членів НАТО, візьме участь в тому Конґресі 650 делеґатів, у тому буде 1/3 парляментаристів і чилися в громадській, індивідуального добору. Між 30 громадянами Канади, що запрошені до участи в Атлянтійському Конґресі, з титулу визначних заслуг для Канади, є один українець. Ним є президент Комітету Українців Канади о. д-р Василь Кушнір. Атлянтійський Конґрес, як про це говориться в його підготовчих матеріялах, ставить собі за ціль намітити шляхи й способи для ближчої і більше ефективної співпраці між Північно-Американськими й Европейськими державами НАТО, в аспектах політичнім, економічнім і культурнім, очевидно, з відповідним узгляднениям потенціялу в мілітарному аспекті тих держав. Праця Конґресу поділена на 3 головні групи: Загальні справи — про основні завдання й Декларацію. Внутрішні справи — морально-світоглядові, культурні, політичні й економічні проблеми. Заграничні справи — проблеми внутрішніх конфліктів вільного світу та його відношення до комуністичного бльоку. Повищі три групи справ будуть розглядані в 16 комісіях. О. д-р В. Кушнір буде працювати в Комісії для розгляду морально-світоглядових проблем Атлянтійської Спільноти.

О. д-р В. Кушнір ще в 1954 році, на пропозицію ініціяторів Атлянтійської Спільноти, підписав її Декларацію. Це було одиноке українське прізвище між 270 основниками, що в той час підписали Декларацію Атлянтійської Спільноти з таких 15 країн — членів НАТО: ЗДА, Канади, Англії, Франції, Голляндії, Норвеґії, Бельгії, Данії, Італії, Ісляндії, Німеччини, Греції, Туреччини, Португалії і Люксембурґу.

Крім о. д-ра В. Кушніра візьме участь в Атлянтійськім Конґресі другий українець — федеральний посол М. Мандзюк. Він одинокий українець - парляментарист між більше, як 200 парляментаристами з держав НАТО. Посол М. Мандзюк буде працювати в комісії для справ пропаґанди.

В П'ЯТНИЦЮ ПОЧНУТЬСЯ В ЖЕНЕВІ ТАЄМНІ НАРАДИ 4-Х МІНІСТРІВ

Женева. — Після 13-ох безплідних пленарних засідань міністрів закордонних справ у Женеві, в найближчу п'ятницю почнуться між ними тайні розмови, в яких братимуть участь, крім них самих, ще тільки по одному чи найвище по двох їхніх найближчих дорадників. До згоди в цій справі дійшло в минулий вівторок вранці, коли англійський міністер закордонних вправ Селвин Ллойд пішов до віллі Громика й відбув із ним півторигодинну розмову. Громико, який раніше відмовлявся від ідеї перейти від пленарних засідань з участю коло сорока осіб (по 5 з кожної сторони плюс перекладачі й секретарський персонал) до тайних засідань у вузькому колі, під кінець понеділкового засідання нахилився до Ллойда і заявив йому, що „пора перейти від цих довгих балачок до розмов у вужчому гурті". Отож Ллойд переговоривши цю справу з державним секретарем Гертером та французьким і німецьким міністрами закордонних справ, пішов наступного дня вранці до Громика і вони устійнили найближчу тайну нараду на п'ятницю вечером, після повороту з Вашинґтону. У вівторок відбулось ще пленарне засідання, але без участи Громика який відлетів раніше до Лондону, щоб там пересісти на літак до Вашинґтону на похорон Доллеса. Його заступав на засіданні міністрів Валерій Зорін. Державний секретар Крістіян Гертер виголосив на тому засіданні промову з докладним з'ясуванням західньої пропозиції щодо розв'язання проблеми Берліну. При цій нагоді він збив постійно повторювані совєтські арґументи, ніби східній Берлін становить інтеґральну частину Східньої Німеччини і є її столицею, ото ж не можна об'єднувати Берліну й позбавляти Німецьку „Демократичну Республіку" її столиці. Державний секретар доказував переліком договорів і дат, що „великий Берлін" був завжди трактований як цілість, поділена на окупаційні зони під спільне адміністрування його воєнними альянтами. — Гертер заявив, що Східня Німеччина є виключним штучним твором Совєтського Союзу і західні альянти не можуть погодитися на односторонній акт зламання договору про спільне управління цілим Берліном. Тому західній плян з'єдинення Берліну, як першої стадії у пляні з'єдинення Німеччини, побудований на міжнародно-леґальній базі. — У п'ятницю вечером — за твердженням преси — почнеться саме детальний розгляд західнього пляну щодо з'єдинення Берліну.

Покищо Совєти не відмовилися від свого домагання, щоб західній Берлін перетворити у „вільне місто" та щоб підписати мировий договір з „двома Німеччинами, як теж не відкликали своєї заповіді, що у випадку, коли Захід не прийме совєтських вимог, Совєти підпишуть з Східньою Німеччиною сепаратний мировий договір. Але — за коментарями західньої преси — большевики, побачивши, що Захід рішуче не поступається з своїх позицій і не піддається їхньому шантажеві, мабуть поступляться бодай настільки, щоб зробити враження якогось „договорення", що вможливило б формально скликання конференції „на вершинах", на якій — для власних пропаґандивних цілей — страшенне залежить Нікіті Хрущову.

Тисячі людей віддали останній поклін тлінним останкам Дж. Ф. Доллеса

Вашинґтон. — 26-го і 27-го травня тисячі людей проходили попри тлінні останки Джана Фостера Доллеса та в останнє прощалися з тією людиною, яка так заслужилася для ЗДА і всього світу, бо більше як 6 років змагалася за втримання миру в світі. Тіло Доллеса лежало в каплиці Бетлеґем в Катедрі у Вашинґтоні. Каплиця була відкрита цілу ніч, аж до полудня в середу 27-го травня. В середу по полудні мали бути відправлені похоронні Богослуження, а після того тіло мало бути похоронене на Арлінґтонському цвинтарі. На чолі похоронної процесії був президент Айзенгавер. В похороні брали участь 83-річний німецький канцлер Конрад Аденауер та міністри закордонних справ численних держав. Коли тіло Доллеса привезли до Катедри, то при вході був напис: „Шлях миру". Перед труною вояк ніс американський прапор, а по його боках маршували два вояки з крісами на плечах.

ЗДА не реаґуватимуть на совєтські погрози у зв'язку з зброєнням Заходу

Вашинґтон. — Речник державного департаменту, Линколн Вайт, заявив, що З'єдинені Держави не відповідатимуть на останню совєтську ноту з новим протестом проти атомового озброювання різних держав-членів Північно-атлянтійського пакту (НАТО). Совєтська нота в цій справі сполучена була знову з погрозами репресій супроти держав, які себе озброюють. Водночас Нікіта Хрущов підтримав попередню погрозу, що Совєти підпишуть сепаратний мир з Східньою Німеччиною, якщо західні держави не захочуть зробити це згідно з совєтською вимогою. Західні газети пригадують при цій нагоді, що державний секретар Крістіян Гертер недвозначно заявив на Женевській конференції, що коли Совєти продовжуватимуть свою тактику погрожування й повторювання ультиматумів, то президент Айзенгавер не поїде на конференцію „на вершинах". Щодо процесу озброювання західніх держав, то однаково ЗДА, як їх европейські союзники стоять одностайно на становищі, що поки нема загального договору про міжнародне роззброєння і поки Совєти мають наймодерніші роди зброї, що їх щораз удосконалюють та побільшують, то не можна вимагати від інших держав, щоб вони задовольнились підрядними і не рівновартними родами зброї з-перед атомової доби.

ЗВІТИ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ГОЛОВНОЇ РАДИ І РЕДАКЦІЇ „СВОБОДИ" ТА ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ВИПОВНИЛИ 2-ИЙ ДЕНЬ НАРАД ГОЛ. УРЯДУ УНС

Союзівка, Керґонксон. — Другий день річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу у вівторок 26 ц. м., яким проводили назміну гол. предсідник Д. Галичин та заступники гол. предсідника Йосип Лисогір і Анна Герман, виповнили в цілості звіти Головної Контрольної Комісії і Головної Ради та редактора „Свободи". Д-р Вол. Ґалан, складаючи в імені Контрольної Комісії звіт з контролі діловодства вказав на ряд характеристичних прикмет і тенденцій розвитку організації, звернув увагу на велике значення виконаних вже постанов минулої Конвенції, як також вказав на наглядність потреби здійснення конвенційної ухвали щодо придбання і влаштування нового приміщення для канцелярії УНСоюзу і видавництва „Свободи". Ствердивши могутній загальний розвиток УНСоюзу та, зокрема, його діловодства, голова Головної Контрольної Комісії д-р В. Ґалан поставив внесення прийняти звіти членів Гол. Екзекутивного Комітету. Окремо д-р В. Ґалан звітував про свою діяльність, як член Гол. Уряду УНСоюзу, при чому він, як през. ЗУАДКомітету, познайомив Головний Уряд також з причинами й цілями проголошеного Об'єднаними Націями Світового Року Втікача та своєю участю у відбутій минулого тижня конференції у Вашинґтоні в цій справі. На його пропозицію Гол. Уряд УНСоюзу схвалив одноднушно резолюцію, піддержуючи звернення Президента в цій справі та закликаючи членів УНСоюзу і загал нашого громадянства включитися в акцію Світового Року Втікача не тільки моральною підтримкою для ЗУАДК-ту, але головно збільшеною жертвенністю на його харитативну працю. Звіт за Контрольну Комісію доповнювали, звітуючи одночасно про свою індивідуальну активність, всі інші члени Головної Контрольної Комісії: заст. голови інж. Вол. Коссар, секретар інж. Степан Куропась та Петро Кучма і дир. Петро Пуцило. Широкий засяг Союзової і громадської праці в поодиноких районах Америки і Канади охопили своїми звітами члени Головної Ради: Богдан Зорич, Дмитро Шмаґала, Іван Кокольський, Тарас Шпікула, Іван Одежинський, Василь Гуссар, адв. Анна Чопик, Андрій Джула, Олена Штогрин, Вол. Дідик, Микола Давискиба і Ярослав Гук. За Редакцію „Свободи" звітував А. Драґан, віддаючи відповідну увагу ідейним основам та напрямним у редаґуванні щоденника і його додатків та англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка". Окрему увагу віддав звітодавець англомовному „Українському Тижневикові" та його редаґуванню, як також справам бібліотеки і архіву „Свободи".

Другий день нарад Головного Уряду УНСоюзу закінчено широкими дебатами над звітами членів Гол. Екзекутивного Комітету, гол. предсідника Дмитра Галичина, заступників гол. предсідника Йосипа Лисогора і Анни Герман, гол. секретаря д-ра Ярослава Падоха та гол. касира Романа Слободяна, як також над звітами Головної Контрольної Комісії і Головної Ради. В дебатах, в яких забирали голос усі учасники нарад, заторкнено цілу ширину організаційних, господарських і культурних проблем УНСоюзу.

У третьому дні нарад, в середу 27 ц. м. мали відбутись ще дебати над звітом Редакції „Свободи", після чого на порядок нарад приходять дебати і ухвали для добра Українського Наробного Союзу й української спільноти в Америці й Канаді.

● **Спілка Українських Журналістів в Америці (СУЖА)** влаштовує в найближчу п'ятницю 29 ц. м. в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку вечір під назвою „Розмова про українську пресу". Виступлять з короткими доповідями редактори Микола Шлемкевич, Роман Купчинський і Роман Ільницький. Вечором проводитиме ред. Іван Кедрин. Початок о год. 7.30 веч. Подробиці в оголошеннях. Це перший публічний виступ СУЖА в Ню Йорку. Від осени ц. р. передбачено цілу серію подібних вечорів.

Представник УККА промовляв на болгарському святі св. Кирила і Методія

Ню Йорк. — 23-го травня в приміщенні Карнеґі Ендовмент Бідлінґ відбулося вшанування пам'яті св. Кирила і Методія, влаштоване Американською Болгарською Лігою в Ню Йорку. Свято почалося відспіванням всіми присутніми Гимну св. Кирила і Методія, а після його привітальну промову виголосив президент Американської Болгарської Ліґи д-р Дж. Обрешков. На програму свята склалися болгарські національні пісні у виконанні панни Пенки Ламар, та промови Джорджа Дамянова, Дж. Рібароффа та представника УККА Володимира Душника, який говорив про значення св. Кирила і Методія для української літератури, про пізніші болгарсько-українські культурні взаємини та про подібні історичні дії обох країн Болгарії та України, включно до теперішніх часів. В цьому святі Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці репрезентував член його Управи д-р Роман Олесницький. З українців був ще присутній адвокат М. Пізнак один із містоголов УККА. Співробітник радія „Вільна Европа" взяв промову В. Душника для передачі болгарською мовою до Болгарії.

245-ий Відділ УНСоюзу у Трентоні, Н. Дж., відзначив своє 50-річчя

Трентон, Н. Дж. — Минулої неділі 24-го ц. м. місцева українська громада відзначила 50-річчя існування й праці Т-ва „Запорожська Січ" 245-го Відділу Українського Народного Союзу. З цієї нагоди відбулася в залі місцевої української католицької церкви відповідна імпреза, яку започаткував молитвою місцевий парох о. Атаманюк у приявності свого брата, також священика з Брістолю, Па. — Зідкрив імпрезу голова Відділу О. Оянюк. Святочну промову виголосив гол. предсідник УНСоюзу Дмитро Галичин, який також вручив почесні грамоти УНСоюзу двом приявним піонерам Відділу. Матвієві Скоропадові та довголітньому секретареві Йосипові Сабатові. Трьом неприявним піонерам — І. Палажієві, В. Трухлому та М. Бойчукові передано такі грамоти предсідникові Відділу. Промовляли ще організатори УНСоюзу інж. Мицик, що передав Відділові ще привіт від „Самопомочі", а дальше промовляли організатор 166-го Відділу Д. Січ, передаючи теж привіт від місцевої студентської Громади. Привіти ще складали секретар 362-го Відділу УНСоюзу П. Петрик ген. П. Шандрук та голова місцевого Американського Леґіону. Мистецьку програму виконали танцюристи місцевого Юного СУМА. На закінчення відбулася забава при оркестрі П. Біґуна. Приявних було коло 100 осіб.

В Питсбурґу відбулася Зустріч Платників Народного Фонду

Питсбурґ, Па. — В неділю 24-го травня в залі Українського Горожанського Клюбу відбулася Зустріч Платників Українського Народного Фонду, в якій взяло участь коло 120 осіб. Цю товариську Зустріч відкрив голова Відділу УККА в Питсбурґу п. Антін Луцький, який попросив о. Романа Ганаса провести молитву. Голова Відділу УККА А. Луцький згадав про те, що ним очолюваний відділ в останньому році збільшив жертвенність на УККА, бо вислав до централі $1,142.50, а поза відділом вислано ще $237, так що разом із Питсбурщини жертвували $1,379.50. Імпреза відбулася в формі бенкету-вечері, під час якої промовляли численні промовці та була й мистецька програма. В прийнятті взяла численну участь тут народжена молодь. Від централі УККА промовляв п. Володимир Душник, який говорив про публікації УККА та про справу пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні. Промовляли ще Михайло Ярош, голова Відділу УККА з Янґставну, Огайо, Осип Головацький, Петро Деркач та Михайло Комічак, власник радіової програми, на якій промовляв п. В. Душник. о. Роман Ганас зібрав на залишенців в Европі 64 доляри. Всі промовці говорили про значення УККА, про потребу більших пожертв на Народний Фонд, який виконує дуже важливе завдання в допомозі нашій визвольній програмі.

На Київських пленумах вирішено посилити боротьбу з „буржуазним націоналізмом"

Київ. — Дня 21 травня ц. р. відбувся тут пленум центрального комітету комуністичної партії України, присвячений головним чином проблемам масово-політичної роботи серед населення. Учасники пленуму з'ясовували поважні недоліки в ділянці партійної аґітації і пропаґанди і підкреслювали, що в багатьох партійних організаціях в Україні закорінився в цих ділянцях формалізм і що партійні робітники ставляться байдужно до поставлених їм завдань, не дбають про поглиблення свого політичного знання і навіть відтягаються від політичної роботи серед трудящих. Зокрема був дуже гостро критикований стан політичної роботи в західньо-українських областях, особливо ж у Львівській, де згідно із заявою секретаря львівського обл. комітету партії М. Лазуренка, заіснували „ідейні зриви" в творчості окремих письменників і наукових робітників і де послаб зв'язок інтеліґенції з життям. Критиковано теж керівників Станіславівської і Дрогобицької областей за те, що вони не приділяли відповідної уваги збільшенню поголів'я рогатої худоби. В постановах пленуму підкреслено конечність посилення політичної виховної роботи серед населення і рішучої боротьби з проявами особливо ж українського „буржуазного-націоналізму", що, згідно з твердженням керівників московської компартії в Україні, залишається і надалі головною небезпекою на внутрішньому фронті. На сесії верховної ради УССР, що відбулася в наступні дні в Києві, вирішено зліквідувати Дрогобицьку область і прилучити її до Львівської.

В АМЕРИЦІ

● **Джан Фостер Доллес** студіював 1909 р. в паризькій Сорбоні і брав живу участь в студентському житті. Під час вуличних демонстрацій у зв'язку з беатифікацією Жанни Д'Арк, що їх влаштували ліві елементи, послідовники філософа-безвірника Волтера, Доллес випихав собі капелюх папером, щоб захистити голову від ударів, і виступив в обороні Орлеанської Діви.

● **Статистичне бюро** повідомляє, що американський експорт у місяці квітні збільшився на $19 мільйонів в порівнянні з березнем ц. р., але сталося це тому, що збільшився вивіз закордон товарів у зв'язку з військовою допомогою на 44 мільйони долярів. В квітні ц. р. вивезено закордон товарів на суму 1,475,-600,000 долярів, а в березні — на суму 1,456,000,000 долярів. Військових товарів вивезено в березні цього року — на 81 мільйона долярів.

● **Сенатор - демократ Джан Ф. Кеннеді** заявив у своїй промові в Шикаґо, що американська молодь повинна брати участь в політиці не для того, щоб здобувати славу, а для того, щоб розв'язувати актуальні проблеми нашого часу. Сенатор твердив, що американський нарід „потребує овочів, що їх дає освіта його молоді".

● **Власники крамниць** на П'ятій Евню в Ню Йорку заявляють, що внаслідок кількагодинних парад, які звичайно в суботи відбуваються на тій вулиці, вони тратять по кількадесять відсотків денних прибутків. Товариство власників крамниць робить заходи в міській раді, щоб цих парад було якнайменше.

● **Кардинал Ню Йорку Френсіс Спеллман**, який є єпископом збройних сил ЗДА, і 15 військових капелянів, відвідали Ґротон в Коннектикаті і відбули коротку екскурсію в атомовому підводному човні „Навтілюс".

У СВІТІ

● **В околиці міста Медея**, в Альжирі, вбито 40-річного д-ра Ізмаїла Будербу, заможнього мусульманського лікаря. Його знайдено із зав'язаними руками та кулею в голові. Автохтонний араб, він втішався загальною симпатією і відмовлявся від активної участи в політичному житті: не прийняв запропонованого йому становища посадника й не хотів кандидувати до парляменту. Однак був прихильником мирних переговорів з французами. Тому не відомо, чи вбили його французькі, чи мусульманські фанатики.

● **Йосифові Тіто**, диктаторові Юґославії, в минулий понеділок сповнилося 67 років, і в зв'язку з цим в пресі появилися статті на тему його можливих наступників. Правда Тіто втішається назагал добрим здоров'ям, дармащо протягом останніх кількох тижнів двічі хворів на запалення м'язів („люмбаґо"). Він твердить, що 8-тижнева подорож по південно - східній Азії була для нього великим відпочинком.

● **Міжнародна виставка поштових марок**, на яку з'їхались філятелісти з цілого світу, відбувається в Гамбурґу під назвою „Інтерпоста 1959". Виставка охоплює безцінні збірки марок, надісланих з 40 країн. Одною з найбільших атракцій є напівмітична марка „Блакитний Маврицій", що належить пані Луїзі Дейл з Ню Йорку. Нюйоркський кардинал Спелман прислав колекцію поштових значків з релігійними мотивами. Також англійська королівська родина прислала свою колекцію марок.

● **Німецька поліція** арештувала двох совєтських шпигунів недалеко американської летунської бази в Сембах. Три місяці тому біля тої самої бази американський старшина пробував арештувати трьох москалів, що фотографували американські споруди, але вони збили його своїм автом з ніг і втекли.

● **Західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер** мав півтори години розмову із старенським проф. Теодором Гойссом. Здогадуються, що вони обговорювали кандидатуру наступника Аденауера на становищі канцлера, коли Аденауер кандидуватиме на президента в липні ц. р. Вважають за річ певну, що канцлером стане д-р Людвіґ Ерґард, „батько німецького добробуту".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25
В Джерзі Сіті і закордоном:		Jersey City and Foreign Rates:	
На рік	$ 14.00	One year	$ 14.00
На пів року	7.50	Six months	7.50
На три місяці	4.00	Three months	4.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ФРАНКОВА СПАДЩИНА І ЗАПОВІТ

Сорок три роки минає сьогодні від дня смерти Івана Франка — того, що весь свій вік трудився й навчав, щоб з рабів зробити народ, що весь вік свій, весь труд йому дав у незламнім завзятті, того, постать чия і творчість залишаються предметом гарячих суперечок та змагань, і за право на спадщину й ідеї якого триває завзята боротьба.

Святкування сторіччя з дня народин Івана Франка, що відбулося в 1956 році, виявило загальну пошану і зрозуміння українців для безсумнівних заслуг Івана Франка в розвитку української культури і духовости, підтвердило правду висловлених ним у „Мойсеї" слів, що український народ йде у призначену йому мандрівку століть справді таки із печаттю Франкового духа.

Але водночас із цим святкування Франкового сторіччя, особливо в Україні, що перебуває під тиском накинутого українцям комуністичного режиму, виявило, а то й посилило тенденцію зробити з Франка те, чим він не був, — не тільки прихильника марксизму, але й предтечу соцреалізму в літературі. Комуністичний режим в Україні продовжує свої намагання привласнити собі ідеологічну і літературну спадщину Франка, прикрити його іменням і відповідно спрепарованими поглядами свою окупантську, загарбницьку і русифікаційну політику.

Для здійснення цих тенденцій московські намісники і комуністичні експозитурники ставлять Франка на високий п'єдестал, надаючи його імення університетам, театрам, школам і іншим установам, називаючи на його честь площі і вулиці різних міст і видаючи масовими тиражами його твори у відповідно зібраних та спрепарованих „вибраних творах", щоб представити Франка в очах українських мас, як інтернаціоналіста, задивленого в „світле майбутнє комунізму", гарячого пропагатора „дружби" з Москвою і навіть звеличника всіх її загарбницьких дій в Україні.

Коротко кажучи, московський режим в Україні докладає всіх зусиль, щоб використати Франкову творчість для закріплення своєї влади так, як він привласнив і використовує для тієї ж мети творчість Шевченка і Лесі Українки, як намагається привласнити, понівечивши її ідейно та змістово, навіть творчість таких, досі виклятих, „буржуазних націоналістів", як Олена Пчілка, Борис Грінченко, Микола Вороний, Андрій Чайковський, О. Олесь та інші.

Та не зважаючи на всі ті зусилля, спрямовані на закріплення режиму і водночас із цим на викорінення з української духовости елементів національної окремішности та незалежництва, великих успіхів і реальних наслідків ці намагання не мають. Як із свідомости народу не вирвати Шевченкового „Іржавця" чи „Сну", так само триватимуть в українській духовості ідеї Івана Франка ,великого гуманіста, патріота-незалежника і непримиренного противника всіх ворогів Божої і людської правди та волі.

Пам'ятними і навіки невитравними залишаться в українській національній свідомості слова Франкового визнання, написані ним 1913 р. у передмові до видання збірки його ранніх віршів „Із літ моєї молодости" (Львів, 1914), що скрізь і завсіди у нього „була одна провідна думка — служити інтересам рідного народу та загальнолюдським поступовим ідеям"; що не спроневірився їм він ніколи і не спроневіриться, доки його життя; що він завжди відходив від кожного напрямку, від кожної партії, як „тільки побачив у них недобір чи то сумління, чи то знання, чи то почуття обов'язку".

Такими ж тривкими залишаться в пам'яті народу і Франкові віщування про неминучість національної незалежности українського народу й України, висловлені ним 1900 року на переломі 19 і 20 віку у його статті „Поза межами можливого", не передрукованій досі повністю ні в одному із совєтських видань, навіть у 20-томовій збірці його творів, одну з основних думок якої, що — „не маючи в душі цього національного ідеалу найкращі українські сили тонули в общеросійськім морі" — совєтська критика визнає „помилковою" і визначає її навіть як „націоналістичне збочення" Івана Франка. А в цій же статті, написаній 59 років тому, був висловлений ідеал національної самостійности, той ідеал, що ліг в основу політичних і державницьких змагань модерного українства і що за його здійснення на протязі останнього півсторіччя йде вже не тільки ідейна, але і збройна боротьба проти Москви і проти всіх, що посягають на самобутність та суверенність української нації.

ЗМАГАННЯ ЗДА ЗА ЗАКОРДОННІ РИНКИ

Повоєнний розвиток американського промислу починає натрапляти на щораз більші труднощі в експорті товарів, бо в останньому десятиріччі на закордонних ринках зайшли великі зміни. Під час другої світової війни і в перших роках по її закінченні знищена Европа жадібно приймала найрізнородніші товари, яких замало було на те, щоб задовольнити необмежені потреби населення Англії, Франції, Італії, а також Західньої Німеччини ,яка була тоді, можна сказати, на ласкавому утриманні ЗДА.

Тепер ситуація почала змінюватися. В першій чверті цього року американський експорт становив 3.8 більйона дол., — на 230 мільйонів долярів менше, як в тому самому часі 1958 року, а імпорт за той самий період цього року становив 3.6 більйона, — 450 мільйонів більше, як у минулому році. В 1958 році торговельна надвишка в першій чверті виносила майже що не більйон долярів, а цього року виносить тільки 271 мільйон дол. Зменшення експорту — це значить зменшення числа затруднених. А в ЗДА майже 4 мільйони робітників мають працю, зв'язану з вивозом товарів закордон.

Внаслідок збільшення імпорту зменшуються в ЗДА запаси золота. Це зменшення ще не загрожує стабільності доляра, але коли б такий стан потривав довший час, то спричинив би „зеленій валюті" чималий клопіт.

Де шукати причин того економічного явища ,що експорт ЗДА не може з успіхом конкурувати на світових ринках? Економісти й політики твердять, що цих причин треба шукати в ЗДА і закордоном.

Загально відомо ,що в ЗДА найвища життьова стопа, що американські робітники дістають найбільші в світі заробітні платні і що внаслідок того продуковані в ЗДА товари мусять бути значно дорожчі, як у Франції, Японії або навіть у Західній Німеччині чи в Англії. Журналіст пресового концерну Скріпса-Говарда, Чарлз Лусі, провів у цій справі анкету, і наводить таку думку довголітнього ветерана торгівлі з закордоном Джозефа Ріцца: „Ми себе викінчили своїми високими цінами, і тому не можемо конкурувати з закордоном". Інший експортер сказав: „Американські товари кращі як закордонні. Закордонні купці інколи взяли б їх по ціні й на 10 відсотків вищій від чужих товарів, але коли ми домагаємось на 25 відсотків більшої ціни, то з чужими товарами конкурувати нам важко".

Високі заробітні платні і високі ціни на товари — це важлива внутрішньоамериканська проблема, яку тепер згадують часто і політики і економісти при ухвалюванні бюджету ЗДА. Вона — в руках робітничих організацій, проводів підприємств і продуцентів, уряду ,а також кожного американця, який може впливати на вирішування цієї проблеми згаданими вище чинниками. Тут можна тільки вказати на те, що деколи робітник, який домагається збільшення платні, одночасно прирікає себе на безробіття, якщо працює в фірмі, що експортує товари. В 1957 році промисловий робітник у ЗДА пересічно заробляв по 2.92 дол. за годину праці, його колеґа в Люксембурґу діставав за таку саму працю 89 центів, в Бельгії — 78 центів, в Західній Німеччині — 68 центів, а в Японії — тільки 41 цент. Коли візьмемо до уваги, що купівельна вартість чужих валют в даних країнах більша, ніж їх відповідник у долярах, то все ж таки американські товари мусять бути дорожчі від чужинних, і тому японці можуть продавати свої, наприклад, електронічні товари по ціні на 30-35 відсотків меншій від американських.

Але, крім цієї внутрішньої причини зменшування американського експорту, дуже важливу ролю відіграє й те, що самі ЗДА допомогли европейським державам відбудуватися, заступити старе фабричне устаткування най모дернішим і збільшити свою продукцію так, що вона загрожує американському промислові. Шість европейських держав — Західня Німеччина, Франція, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ — об'єдналися в господарську громаду з спільним економічним ринком, який дає її членам такі користі:

1. Члени цього об'єднання мають тарифово-митні привілеї та привілеї щодо кількости імпортованих товарів.

2. Майже зовсім касуючи кордонні обмеження, це об'єднання створює великий економічний район із 165 мільйонами населення і тим самим забезпечує собі великі розвиткові можливості.

3. Ці европейські держави можуть масово закуповувати сирівці в країнах, під економічним оглядом недорозвинених, і тим самим збільшувати в тих країнах свою ролю.

4. Цей 165-мільйоновий економічний бльок стає поважним конкурентом ЗДА на світових ринках.

До цих всіх клопотів ЗДА приєднується ще й небезпека від СССР, який — як гадає дехто з політиків і економістів — свідомий того, що він не є всилі виграти війни на полі бою, і тому старається економічною партизанкою послабити Америку та її союзників. Новонайменований заступник державного секретаря Даґлес Діллон сказав, що „небезпечнішим від політичної совєтської офензиви є той економічний тиск, яким большевики хочуть підбити нові країни". Комуністична Росія пхається зі своїми товарами до Південної Америки, Єгипту та Індії і готується захопити сирівці тих країн, плянуючи свою економіку на цілі десятиріччя вперед. Голодні беруть допомогу від кожного, хто її їм простягає.

22-го травня ц. р. президент Айзенгавер сказав на посвяченні нового будинку в Каледжі Ст. Джана в Аннаполісі ,що „позиція ЗДА в світі визначена на основі нашої здорової економіки і стабільности нашої валюти". Інфляція здорожує товари, і тому вона є перешкодою до успішної економічної конкуренції з закордоном. Цю перешкоду ЗДА можуть зліквідувати, коли і затруднені і працедавці думатимуть не лише про приватні інтереси, але й про спільне добро.

ПІД ЧУЖИМИ ПРАПОРАМИ

Нещодавно добросусідські відносини поміж Західньою Німеччиною і Францією дещо захмарив інцидент із сімома німецькими втікачами з рядів відомого Французького Чужинецького Леґіону. Одиссея цих юнаків, що доброхіть вступили на важку службу під гарячим сонцем Африки, сколихнула німецьку суспільність і навіть ускладнила на деякий час дипломатичну співпрацю поміж Бонном і Парижем. Це тому, що німецькі втікачі-дезертири, тікаючи з Леґіону, перейшли на сторону альжирських повстанців! А ті запеклі вороги Франції допомогли юнакам пробитися крізь піски Сагари на територію незалежного Марокко. Там вони з'явилися до західньо-німецького консуляту, благаючи рятунку... За 55 днів мандрівки пройшли німецькі юнаки 625 миль жахливого, безлюдного терену, харчуючись сирим м'ясом, юшкою з дичини та п'ючи нечисту воду в рідких пустинних оазах.

Вістка про їхню втечу викликала в бундестаґу гострі дебати, які виявили, що під теперішню пору в рядах Французького Чужинецького Леґіону, в препоганих умовинах, перебуває яких 15 тисяч німецьких добровольців. Альжирські повстанські джерела цю цифру щонайменше подвоюють, але деякі німецькі кола заявляють ,що більшість цього Леґіону становлять вояки німецького походження. Як звітують офіційні кола, федеральний уряд Німеччини стривожений долею всіх цих пропащих юнаків у віці від 18 до 21 року, яких розпачливо пошукують батьки...

Посли бундестаґу домагалися, щоб боннський уряд уклав угоду з французьким урядом, щоб молодих людей до 21-го року життя, без виразної згоди батьків, французькі військові власті не приймали до Леґіону, а негайно відтранспортовували додому. Остаточно ухвалено резолюцію, що уряд в Бонні полагодить цю справу „в дусі французько-німецької приязни", на основі чисто людського й гуманного аспекту.

Поважною заковикою є обставина ,що французький закон встановлює дорослий вік для мужчин із закінченням 18-ти років, — тоді молода людина стає вже „ковалем своєї долі", зовсім незалежною від волі батьків. Зате німецький закон встановлює межу дорослого віку щойно із закінченням 21-го року. Французька сторона стоїть на становищі, що підписаний на терені Франції контракт не може базуватися на чужому законодавстві.

Альжирські націоналісти, щоб ослабити французькі позиції в Африці, повели сильну пропаґанду в рядах Французького Чужинецького Леґіону, зокрема щодо осіб німецького походження. В радіо та в летючках, скиданих з літаків або передаваних з рук до рук при допомозі місцевого населення, вони закликають леґіонерів-нефранцузів „вибирати свободу", щоб вирватися із смертельних обіймів та з нелюдської часто дисципліни, що панує в цій мілітарній, колоніяльній французькій формації. Закликають німців, в їхній мові, щоб перестали проливати свою кров в обороні чужих інтересів, щоб скинули з себе мундири чужинецької армії, показують світлини тих щасливців, яким вдалося з поміччю альжирських націоналістів повернутись до Німеччини.

Якими шляхами й чому стільки німецьких юнаків за останні роки опинилися в Африці, далеко від своєї батьківщини, поза батьківською хатою? Окрема комісія в Бонні подала недавно інтересні подробиці про нелегальну втечу під чужі прапори соток і тисяч молодих німців. Найкращим пунктом переходу німецько-французького кордону для тих одчайдухів є околиця міста Штрасбурґу. Тут ці люди підписують з аґентами Французького Чужинецького Леґіону угоду на повних п'ять років. Протягом двох місяців „охотникові" вільно зірвати такий контракт, але звичайно за цей час його перевозять далеко поза границі европейського континенту, щоб не дати змоги змінити думку, повернути до рідних сторін... На час служби в Африці леґіонери мусять змінити свої прізвища — на французькі: щоб затерся всякий леґальний слід за тими жертвами молодечої „відваги" і щоб „ворожа сторона", тобто альжирські націоналісти, та місцеве населення не мали змоги розшифрувати, хто і з яких країн ці люди.

Які причини масової втечі „блудних синів" із свого батьківського дому, з шкільної лавки? Історія така, як з американськими „камікасами": жадоба пригод, гострих переживань і вражень, — отже психологічне підложжя, на яке однаково реаґує молода людина в кожній країні. Деякі поворотці мали бажання побачити далекі краї, інші — втекти з дому, зі школи — на злість своїм батькам. Ще інші, як мотив утечі в далекі, екзотичні краї, подавали охоту „скоро й легко" заробити добрі гроші. Бодай так обіцяли їм аґенти Леґіону, що й досі під різними претекстами нишпорять по Західній Німеччині...

До речі, батьки втікачів з Леґіону мусять заплатити за них всі видатки — за побут під опікою німецького консуляту в Марокко, за транспорт морем і залізницею через Францію, Німеччину, аж до порогів батьківської хати... Приблизно рахунок за таку „прогулянку" для одної особи становить тисячу німецьких марок.

Деякий відсоток з-поміж таких шукачів „кращої долі", це — бувші СС-и, а також різні воєнні та кримінальні злочинці ,що їм „гаряче" було на своїй землі. Також молодь, яка виростала без опіки, різні безбатченки, для яких „море по коліна". Як відомо, чимало й наших людей під час останніх воєнних перипетій і після них попало до Французького Чужинецького Леґіону. Їхня доля, як членів бездержавного народу — куди гірша, ніж німецьких чи інших охотників на пригоди. Цікаво було б знати, скільки нашого брата й посьогодні карається в пісках Сагари — „на уходах" далеких і безнадійних?

С. К.

Д-р Роман Осінчук

ЩЕ РАЗ ПРО ДИТЯЧИЙ ПАРАЛІЧ АБО ПОЛІО

Можна з цілковитою певністю сказати, що завдяки щепленню вакциною Солка упродовж останніх 4-ох років врятовано життя тисяч дітей, а десятки тисяч їх охоронено від страшної хвороби поліо. Але, на підставі досвіду, здобутого по переведенні мільйонів щеплень, виявилося, що навіть потрійне защеплення проти поліо дітей чи молодих людей не завжди охороняє їх від названої хвороби. Дійсність показує, що навіть по трьох щепленнях дехто може захворувати на поліо. Причина цього, як твердить винахідник д-р Солк, полягає в тому, що не всі комерційні фармацевтичні компанії приготовляють вакцину належно й що при продукції її із забитих вірусів не завжди можна осягнути стовідсоткової сили охоронного її діяння. На підставі докладних обсервацій різних учених, сьогоднішня вакцина, випущена на продаж, ефективно діє лише на 70-80 процентів.

Цьогорічна наукова конференція при Мишиґенському університеті, присвячена справам поліо, якою започаткувала свою широку грошову збірку п. н. „Мерч оф Даймс" американська фундація для боротьби з поліо, прийшла по довгій дискусії її учасників до висновку, що всі діти, які дістали останню, тобто третю, інъєкцію проти поліо не менше рік тому, повинні дістати ще одну, четверту значить, інъєкцію і то перед літньою спекою, щоб таким чином забезпечити собі ще більшу відпорність. Рівночасно вчені та уряди здоров'я закликають усіх молодих людей у віці до 40 років зробити бодай три охоронні щеплення проти поліо. Чим більше буде щеплених людей, тим краще охоронитися від можливостей поширення цієї хвороби. А при масовому щепленні можна буде в недалекій майбутності осягнути майже повне її поборення.

1959-ий рік особливо небезпечний щодо можливостей поширення поліо, бо заповідається гаряче літо, яке сприяє розвиткові хвороби. Уряди здоров'я вже тепер реєструють свіжі випадки захворувань на поліо.

З уваги на сказане уряд здоров'я міста Ню Йорку через різного роду ,летючки та обіжники до всіх лікарів закликає населення до масового щеплення і просить лікарів заохочувати до щеплення своїх пацієнтів та їхніх родин; зокрема закликає давати четверту інъєкцію тим дітям, які вже дістали три щеплення. При цьому уряд здоров'я рекомендує стримуватися в літньому часі від оперування мигдаликів навіть у щеплених дітей.

Можливо, що в недалекому майбутньому ми матимемо далеко дешевші й вигідніші охоронні засоби проти поліо. Але сьогодні вакцина Солка є єдиною, признаною наукою методою охоронного щеплення проти дитячого паралічу.

Говорячи про майбутні засоби охорони проти поліо, маємо на увазі пілюлі, над удосконаленням яких працює тепер директор Вістар Інституту при Пенсилвенському університеті д-р Іларіон Копровський. Його довустна щеплянка в формі пілюль буде приготована не так, як щеплянка Солка, із забитих вірусів, але з живих, проте до такого ступеня ослаблених вірусів, що вони не матимуть змоги викликати хворобу, зате сильніше діятимуть на організм для витворювання в крові більшої кількости охоронних речовин або антитіл. Уже сьогодні таку щеплянку випробовують на мільйонах людей у Мехіко, Чіле та інших краях. Згідно з компетентними інформаціями, цей новий спосіб протиставлення хворобі поліо має бути готовий до вжитку вже ніби в цьому таки році.

Хоч і як втішними є ці запевнення, все ж таки чекати на нові засоби щеплення ніхто не повинен, а кожна дитина чи молода людина в обличчі небезпеки мусять уже тепер піддатися щепленню способом Солка, який є покищо єдиною найпевнішою методою поборювання небезпечного поліо.

Євген Онацький

НЕБЕЗПЕКА В МОНТЕВІДЕО

Уруґвайський впливовий щоденник „Ель Діа", що виходить у Монтевідео, в просторій статті підніс голос тривоги супроти чимраз загрозливішої акції московських аґентів у Латинській Америці. Підкресливши, що в намірі цього часопису ніколи не входило дискутувати над теоріями марксизму-ленінізму, бо вони, мовляв, служать лише параваном у здобутті світу московсько-комуністичним імперіялізмом, уруґвайський часопис зазначає: „З кожним днем накопичуються докази, що совєтський комунізм знайшов у нашій країні найкраще поле діяльности для своїх операцій на цьому континенті; стверджується, що в Монтевідео збираються совєтські й комуністичні аґенти з усієї Латинської Америки; виявляється, що саме звідти скеровується червона змова і виробляються пляни підривної праці в кожній з латинських республік; знаходиться чимраз більше факти ,що саме в Монтевідео стратеги комуністичного руху обмінюються своїми інформаціями".

Далі в цьому часописі читаємо:

„Саме тому не можна недоцінювати страшної небезпеки цієї змовної діяльности, якою керують спритні люди, досвідчені в цих справах, і яка ховається за всім тим політичним апаратом, що рухається з незвичайною гнучкістю й швидкістю в державних організмах ,в колах, секторах і групах різних синдикатів, а також — і не визнати цього було б помилкою — в різних політичних не-комуністичних партіях".

До цих загальних тверджень часопис додає деякі факти:

23 квітня прибув літаком до Монтевідео один із московських аґентів, що мав напевно доповнити завдання, вже перед тим дані Хозе Мануелеві Фортюні Арнья, одному з шефів комуністичної сітки в Латинській Америці, важливішому, ніж Престес і Льомбардо Толедано. Його ім'я — Леонель Сото Прісто, народжений він в Сієнтофуґас на Кубі. Цей московський аґент закінчив одну із шпигунських шкіл, що діють поза залізною заслоною. Його кроки в нашій країні були під наглядом, бо було відомо, що його приїзд був зв'язаний з важливою місією, яку йому доручили московські зверхники. Щоб здезорієнтувати можливих наглядачів, він спинився в одному готелі на вулиці Фльориді, де пробув 24 години, а потім перенісся до помешкання відомого комуністичного активіста, що брав участь в утворенні „Ґалерії Антео".

Часопис „Ель Діа" вияснює, що „Ґалерія Антео" — це комерційне підприємство з обмеженою порукою і з капіталом 500,000 пезів, акціонери якого — комуністичні активісти московської п'ятої колони, деякі дуже тісно зв'язані з совєтською амбасадою. Це товариство було створене для поширювання комуністичної пропаґанди в усій Південній Америці. Творенню комуністами капіталістичних підприємств, якими прикриваються пропаґандивні та інші підривні цілі, не треба дивуватися, — приклади подібної капіталістичної діяль-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Теодор Курпіта

ПРОТОКОЛ ГОВОРИТЬ

(У 50-ліття 221 Відділу УНС в Шикаґо)

(14)

Фінансове господарство Відділу від дня його заснування по кінцеві місяці 1958 року виглядає так:

прихід	722,107.18
розхід	696,349.98
чистий дохід	25,757.20

Загально видано на:

Вкладки до УНС за членів і канц. видатки	657.988.00
Поміч потребуючим членам	18,878.00
Кошти похоронів членів	8,305.00
На церкву і школу св. Миколая	1,701.27
На церкву св. Йосифа	100.00
На Дім Відділів УНС в Шикаґо	1,760.00
На укр. цілі в Шикаґо й Америці	805.00
На укр. сиротинець в Америці	132.00
На потерпілих від повені в Галичині	469.00
На українських студентів в Европі	170.00
На українських політичних в'язнів	129.25
На український фонд в час незалежности	565.38
На „Рідну Школу" в Галичині	170.00
На просвітні цілі в Европі	142.00
На ЗУАДК в Америці	1,300.43
На УККА в Америці	811.00
На український каледж в Стемфорді	240.00
На український семінар у Вашинґтоні	105.00
На дім старців у Слотсбурґу	140.00
На американський Червоний Хрест	60.00
На пресовий фонд „Свободи"	187.00
На пресовий фонд „Веселки"	160.00
На Союзівку	155.40
На українських інвалідів	460.00
На українську оселю в Шикаґо	100.00
На Дім СУМА в Шикаґо	155.00
На Дім Пласту	105.00
На музей в Шикаґо	200.00
На Український Вільний Університет в Німеччині	190.00
На видання Енциклопедії Українознавства	25.00
На УПА в Европі	85.00
На АБН в Америці	50.00
На НТШ в Америці	68.00
На прапори Братства	288.25
Ліга АУП в Шикаґо	110.00
Разом видано	696,349.98

Кількість членів, приєднаних секретарями й іншими урядовцями та організаторами, почавши від 25 грудня 1908 року по кінець 1958 року:

Всіх членів приєднано	2,985	
Померли впродовж 50 років		173
Відійшли з переступними листами й виключені		779
Відділ 221 УНСоюзу по кінець 1958 р. начисляв членів у своїх рядах	2,033	

На протязі 50 років існування Братства, завдяки добрим урядовцям і членам, які працювали ідейно та в повній кооперації, Відділ 221 з кожним роком побільшувався в членстві, а також у фінансах.

За урядування секретарів, яким помагали інші урядовці й організатори, почавши від 25 грудня 1908 року по кінець 1958 року, Відділ зростав:

о. Микола Струтинський		1908	
М. Бабій		1908	30
Ізидор Костюк	секретар	1909-10	28
Дмитро Кривий	"	1911	23
Тимко Кривов'яз	"	1912-13	72
Іван Гайович	"	1914-22	144
Ілля Шпікула	"	1923-25	90
Яків Кваван	"	1926	13
Іван Гайович	"	1927	12
Василь Лоняк	"	1927-28	33
Петро Лучків	"	1929-30	22
Тарас Шпікула	"	1931-58	2498
Впродовж 50 років приєднано всіх членів			2985

Багато причинився до зросту Відділу постійний організатор УНСоюзу Дмитро Білецький та слідуючі урядовці й члени:

Дмитро Білецький, організатор УНС	1949-54	725 чл.
Анна Васильовська	1949-58	212 "
Степан Куропась	1949-52	73 "
Дмитро Максимюк	1950-54	33 "
Олекса Любас	1949-50	24 "
Дмитро Ґой	1949-52	19 "
Катерина Гульчій	1952-54	15 "
Степан Коцелко	1952-56	10 "
Микола Сенчишак	1954-56	10 "
Іван Іванчук	1949-50	7 "
Михайло Загаєвич	1954-58	6 "
Дмитро Німилович	1951-53	4 "
Іван Михальцевич	1957	1 "
Онуфрій Дутчак	1953	1 "
Тарас Шпікула	1931,58	1358 "
Разом		2498 "
Кількість членів, приєднаних секретарями від 1908 до 1930 року		487 "
Разом		2985 "

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

На сторожі традиції рідного мистецтва

(Враження і рефлексії з нагоди останньої Виставки Українського Мистецтва в Джерзі Сити)

Місцеві виставки значно різняться своїм характером від загальних українських виставок на міжнародну скалю. Виставку Українського Народного Мистецтва влаштовано в Джерзі Сити заходом 71-го Відділу СУА завдяки незвичайній прихильності директора Музею в тому місті. Її відкрито в суботу 4-го квітня. Вона заслуговує на увагу з огляду на незвичайно дбайливе оформлення та значний моральний і пропагандивний успіх.

На зміст виставки складались експонати від приватних осіб, частинно привезені з краю, як дорогі серцю пам'ятки. Виставлено вишивки, зразки народних строїв, керамічні вироби, різьблені та інкрустовані предмети в дереві, великодні писанки та тканини. Предмети розміщено по можності з узглядненням їх регіонального походження. Переважали предмети з Галичини, при чому перше місце заняла Гуцульщина, така багата у своїй різноманітності в народнім мистецтві. Керамічні вироби в більшості були з керамічних варстатів наших українок, які в Америці можуть віддаватися цьому мистецтву. Гуцульська різьба в дереві заступлена була інкрустованими предметами, одержаними недавно з рідного краю.

Приходиться зазначити, що виставка справляла добре враження не тільки експонатами, але викликувала у глядача своєрідний настрій, який переносив нас бодай на хвилину в рідні сторони.

До викликання цього настрою причинилися в значній мірі образи наших мистців, які прикрашували стіни привітного, добре освітленого приміщення з характером виставки. На стіні був красвид з гір Кетскіл, кисти мистця М. Мороза, намальований ним з думкою про наші Карпати. Джерелом ілюзій ставав також цей святочно застелений Великодній стіл в кутку, призначеному Східнім областям України, який робив враження нашої хати, в якій приміщено також ікону Матери Божої, прикрашену полтавським рушником. Таке саме значення мав також окремо влаштований гуцульський куток.

Мистецькі картини на стінах, беззастережно причинились до вдалого, такого своєрідного оформлення виставки, яка була б без них музейним збором предметів. Тут допомогло Об'єднання Українських Мистців Америки, завдяки ввічливості наших мистців пп. С. Гординського і С. Литвиненка, а також мистців пп. М. Мороза і А. Малюци та деяких інших осіб, власників мистецьких картин.

Різноманітність виставки збагатили також дерев'яні моделі церковці і гуцульської хати з загородою, виконані з подивугідною терпеливістю нашими пластунами в Джерзи Сити.

Для інформації чужинців на стіні розвішено карту України з наліпленими писанковими, філателістичними пластовими значками, та приміщена по середині окрема габльотка з важніщими книжками в англійській мові з українською тематикою. На жаль, виставовому комітетові не пощастило подбати за вміло зложений каталог експонатів в українській і англійській мові, а також вражав брак написів під експонатами. Наявність згаданих недоліків оправдується тільки браком фондів і поспіхом, пов'язаним з влаштуванням вистави.

Згадати ще треба про добрі фотознимки ,залишки з торічньої Міжнародної Виставки в Брюсселі у Ватиканському павільйоні, які розвішені були на стіні коридора, перед входом на виставку. Ті фотознімки зображували красу наших старинних церков. Під кожною знимкою находились докладні написи в англійській мові а під деякими з заміткою і датою недавнього їх знищення москалями - большевиками.

В дні відкриття виставки відбувся показ писання писанок переведений запрошеною п-і Ольгою Грицай з Перт Амбою, Н. Дж.

Влаштування виставки було в руках виставкового комітету, очолюваного п-і В. Бачинською при видатній праці голови 71-го Відділу СУА п-і М. Турко а також мистця п. А. Малюци, який допомагав в оформлюванні виставки.

Успіх виставки був повний та оправдав її скромну ціль. Виставку відвідало рівно 700 осіб. Глядачі українського походження творили половину загальної суми відвідувачів. Вони мали нагоду, бодай думкою поринути в рідний край. Для цих, які не бачили рідного краю, виставка давала змогу переконатись про правдивість оповідання їх батьків про наше мистецьке багатство. Кількість відвідувачів з українського середовища, головно з кол старшої еміграції, порівнюючи з чисельністю населення в Джерзі Сити і найближчій околиці не була велика. Але присутні захоплювалися виставкою, вона зробила на них сильне враження. Відвідувачі не-українського походження виказували значне заінтересування виставленими предметами. Особливе зацікавлення викликували фотознімки з Брюссельської Виставки та при тім відвідувачі висловлювали здивування фактом, що московські комуністи понищили такі цінні твори мистецтва. Деякі глядачі з вдоволенням приймали інформацію, що багато експонатів, — це американські вироби, уважаючи це за збагачення американської культури. На загал виставка справляла на відвідувачів неукраїнців корисне враження і осягнула свою скромну ціль.

Це вдоволення та признання глядачів, певно стане слушною нагородою за вложений труд, який приніс стільки моральної користи нашій українській спільноті на цьому нашому терені. Досвід зі способу влаштування виставки повинен стати дальшою заохотою до умілого влаштування подібних виставок в інших місцевостях за ініціятивою СУА, для виконання виховного завдання для нас самих і поширення нашого доброго імени та на хвалу нашого трудолюбивого організованого жіноцтва.

В. Б.

Збори Лемків в Ембридж, Па.

19-го квітня відбулися в Ембриджі, Па., Збори Лемків, на яких засновано 18 з черги Відділ Організації Оборони Лемківщини. На збори в Українському Клюбі, численно явилися виходці з Лемківщини й інших теренів Руси - України з Ембридж, Мек Кіс Року й околиці. Таку численну приявність учасників на Зборах треба завдячувати в першій мірі тому, що обидва парохи місцевих українських парафій, православної і греко - католицької, віднеслися прихильно до заснування Відділу і заповідали в церквах про Збори, як рівнож п. Михайлові Комічакові, який дві неділі заповідав на своїй радіопрограмі про Збори Лемків, а в неділю 19-го квітня майже цілу свою програму присвятив лемкам. Зокрема треба відзначити, що між приявними було кілька представників молодого покоління, які хоч тут, в Америці вже народжені, не відцуралися від громади своїх батьків, почувають себе українцями, а передусім зачисляють себе до вітки лемків, і беруть активну участь в місцевому церковному й громадському житті. Рівнож радісно відмітити й те, що на Збори Лемків явилися численно й не-лемки, виходці з інших теренів нашої Батьківщини ,які цікавляться долею тої вітки нашого народу, і спішать, щоб морально та матеріяльно допомогти лемкам видержати ту чорну годину, яку вони тепер переживають.

Збори відкрив п. Михайло Шкрабут, тут вже народжений українець, дуже активний в церковному й громадському житті місцевої української громади, батьки якого прибули з Лемківщини і попросив приявного сотр. місцевої греко - католицької церкви о. П. Подоляка провести молитву.

До переведення нарад вибрано Президію Зборів, до якої обрано п. М. Шкрабута на предсідника, д-ра Я. Микуловича на секретаря і А. Джула, також тут народженого й активного в українському житті на члена Президії. Доповідь п. н. „Доля лемків у краю за океаном", виголосив член ГУ ООЛ і редактор „Лемківських Вістей" п. Степан Женецький. Організація Оборони Лемківщини — говорив доповідач — намітила собі двоє важливих завдань: дати моральну і матеріяльну поміч нашим братам у Польщі, які вертаються з по-німецьких земель на свою Лемківщину та привести до порозуміння і співпраці поділених і розсварених ворожими підшептами лемків за океаном.

Після доповіді вив'язалася річева дискусія, у якій забирали слово багато присутніх, між ними о. Подоляк, о. прот. М. Федорович, п. Шкрабут, інж. М. Комічак, п. Коваль, п. Волошин та інші. Зворушливий був виступ тут народженого п. Андрія Джули, який говорив, що його батьки прибули з Лемківщини, він почуває себе лемком і гордий з того, що він лемко. Вияснення та відповіді на поодинокі запити давав представник Головної Управи.

Треба сподіватися, що так успішно заснований Відділ ООЛ в Ембриджу, розгорне живу працю в себе дома, та поробить потрібні заходи для заснування дальших Відділів нашої Організації в Карнегі, Аліквіппа, Монезен, Мек Кіс Рок та сусідніх місцевостях, де так багато живе наших виходців з Лемківщини.

Наради закінчено молитвою, яку провів о. прот. М. Федорович, а на кінець Зборів всі приявні відспівали „Не пора".

Н. Н.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Концерти М. Мінського в Англії

Концерти видатного українського співака - баритона Михайла Мінського є визначною подією в культурному житті нашої української громади в В. Британії, яку, за її культурно-мистецьким значенням, мона поставити поруч із концертами Капелі Бандуристів і танцювальної групи „Орлик" у грудні минулого року. Тоді Капеля Бандуристів на протязі тижня мов блискавичним метеором пронеслась по містах найбільшого скупчення українців, а тепер співак-баритон послідовно відвідував майже всі наші більші громади, несучи нашим людям чар рідного українського співу.

В суботу, 5-го квітня концерт М. Мінського відбувся в Дербі. Багато людей (як для нашої порівняно невеликої української громади) прийшли почути відомого співака, заповнюючи досить простору залю Квінс Голл, були й приїжджі, деякі навіть з дуже віддалених міст.

Вийнятково великої сили голос, потужний і в той же час оксамитно - м'який, еластичний, такий рідкісний баритон, що слухняно віддавав найтонкіші нюанси виконуваних співочих точок, майстерна гра голосу, доповнена досконалою мімікою й жестикуляцією, з місця полонили увагу слухачів, тримаючи їх у стані високого піднесення на протязі всієї багатої програми концерту.

Майстерність виконання, уміння використовувати все те багатство і силу голосу, відчувались і в насиченому драматичному патосі „Ой, Дніпре, мій Дніпре", й у зворушливо рідному, мелодійному „Корсунське поле" і в відомій італійській пісні „Соренто", й у таких знайомих народних піснях, як „Косарі", „Ой, не спиться, не лежиться". Давно вже не доводилося мені чути й відчувати такого теплого сприймання публікою того, що подавав їй мистець, таких щирих і рясних оплесків.

Артист - співак Мінський є людиною ще молодого віку, в повному розквіті фізичних і духових сил. Перед талановитим співаком стелиться шлях подальшого росту й розвитку, подальшого збагачення тих блискучих даних, які він уже посідає, зокрема кращого вироблення співочої дикції. Бож нема загальних меж для розвитку мистця, нема згори призначеної межі мистецького удосконалення. Віримо, що вже внедовзі у вільній нашій Батьківщині він сяятиме проміністою зіркою в оперових театрах Києва, Харкова, Львова й на концертових естрадах великих українських міст. Тут, на чужині, для мистця такого великого формату, як М. Мінський можливості мистецького росту на українському полі не є сприятливими. Правда, він може виступати на форумі чужинецького мистецтва. А як хотілолось би уникнути цього!

Хай британська українська громада стане тереном сталого осідку нашого видатного співака, а відси він поширить свою діяльність і на континент Европи, на українців у Франції, Німеччині, Бельгії! Хай уже тепер вживаються заходи до організації другого концертового турне по українських громадах у В. Британії. Уже тепер багато наших людей, прослухавши концерт М. Мінського, намагаються прослухати його вдруге, в іншому місті. Тому можна бути певним, що при тому другому турне концертові залі будуть заповнені й це полегшить матеріяльний бік справи — дозволить Концертантові розгорнути свою мистецьку діяльність, не відриваючись від рідного ґрунту, на радість і користь цілої української еміграційної громади.

Ів. Марченко

АРГЕНТИНСЬКИЙ КАРДИНАЛ ПРИЗНАЧЕНИЙ КАНЦЛЕРОМ ВАТИКАНУ

Рим. — Кардинал Сантяго Луіс Капелльо склав в минулий понеділок 25 травня ц. р. на руки Папи Івана XXIII присягу, як новий канцлер Апостольської Столиці. У цій церемонії взяли участь чотири кардинали й багато інших духовників. 77-річний кардинал Копелло є одиноким південно-американським членом Римської Курії. Він став наступником кардинала Константіні, який помер 17 жовтня мин. року. До обов'язків канцлера належить нагляд над документами в справах канонізації, проголошування папських буль та встановлювання нових єпархій.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим співвласниками 22-мільйонового майна організації!

Католицька Церква в Італії проти місцевих комуністів

Рим. — В Італії загострився публічний спір довкола проблеми Церкви й комунізму. Італійські кардинали й єпископи ригористично переводять в життя розпорядок Ватикану з 13 квітня ц. р., що католики не можуть підтримувати комуністичних лист у виборах ані в'язатися з тими, що мають спілку з комуністами. Католицькі духовники вже давно, від яких 10-х років, відмовляють душпастирських послуг видатним комуністам. Коли недавно в місцевості Аоста виграли в самоуправних виборах комуністи, спархіяльний список заборонив переводити щоріч-ну традиційну церковну процесію. Так само на Сицилії тамошній кардинал Руффіні порвав зв'язки з правими місцевими групами і групою мількоитентів з Християнсько-демократичної партії, які з тактичних причин получились у місцевих виборах з комуністами. Внаслідок того не тільки комуністи, але й інші ноліентацькі групи почали кричати, що духовники втручуються в партійно-політичні відносини, зраджують „фашистські" тенденції і т. д. Ватикан стоїть на непримирливих антикомуністичних позиціях і не допускає найменшої спілки з італійськими комуністами.

Найвищий Суд проти сеґреґації в боксерських змаганнях

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА 25-го травня вирішив, що є неконституційним заборонювати боксерські змагання між білими і кольоровими змагунами. Найвищий Суд затвердив рішення Федерального Окружного Суду в Ню Орлінсі в справі негритянського боксера Джозефа Дорсі, який заскаржив був до суду закон стейту Луїзіяна з 1956 року, згідно з яким не можна влаштовувати спільних танків, товариських прийнять, атлетичних вправ, спортових змагань та інших імпрез, „для осіб білої і негритянської рас". Рішення Найвищого Суду ЗДА має велике значення в тих південних стейтах, де ще є расові обмеження в спортовій ділянці, бо тепер дискримінація в спорті буде вважатися за незгідну з конституцією держави.

Тепер залежатиме від стейтових і місцевих урядовців, чи вони негайно скасують расові обмеження в спорті, чи будуть чекати на судові вироки в інших випадках. В Луїзіяні не вільно чорним і білим глядачам сидіти разом на спортових імпрезах. Подібні обмеження існують і в інших південних стейтах.

ВУЛИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ В СТОЛИЦІ БРАЗИЛІЇ

В Ріо де Жанейро демонстранти протестують проти скасування порону, який перевозив людей через затоку Гванабара. Демонстранти витягнули з дому оператора порону піяно і кидають його на купу, де горять вже викинені меблі. Під час заворушень вбито 4 особи, а кільканадцять осіб поранено, коли поліція і морська піхота стріляла до юрби.

Ніксон ще не рішений щодо участи у правиборах в Ню Гемпширі

Вашингтон. — З достовірних кол повідомляють, що віце - президент Ричард М. Ніксон ще не зайняв становища до пляну деяких республіканських провідників поставити губернатора Рокефеллера на кандидата на президента в правиборах в стейті Ню Гемпшир. Ніксон мав заявити, що ще завчасно вирішувати ту справу, яка має відбутися аж 8-го березня 1960 року. Дехто гадає, що Ніксон таки стане до участи в цих правиборах. Справа цих н а й вчасніших правиборів стала актуальною тому, що республіканський конгресмен Стайвесант Вейнрайт 23-го травня заявив, що на зборах республіканців у Вашингтоні вирішено поставити нюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера на республіканського кандидата на президента в стейті Ню Гемпшир. Конгресмен Вейнрайт говорив про це на летовищі в Ню Йорку під час вітання Рокефеллера, який вернувся з відпочинку в Венесуелі. Він твердив, що республіканці пляюнують також зголосити і підтримувати кандидатуру Рокефеллера на президента влітї 1960 року.

Директор ФБІ про загострену контролю Москви над американськими комуністами

Вашингтон, Д. К. — Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Едґар Гувер в інтерв'ю з демократичним сенатором Джорджем А. Сматерсом сказав, що американські комуністи є тепер під більшою контролею Москви як колинебудь давніше. Члени Комуністичної партії ЗДА, казав Гувер, вилазять із підпілля та відновляють втягати до своїх рядів молодих людей і робітників, які працюють у важливих для оборони підприємствах. „Ціль комуністів — це знищити наше економічне життя і нашу волю". Одночасно сенатська підкомісія внутрішньої безпеки видала звіт, в якому стверджується, що ця відновлена діяльність комуністичних партій в численних державах світу є ознакою того, що далі діє комуністичний інтернаціонал, який нібито під час другої світової війни в 1943 році розв'язали були комуністи, але без якого вони не можуть обійтися в здійснюванні своїх цілей панування над світом.

● З столиці Фінляндії, Гельсінки, від'їздять автобуси з групами (по 20 осіб) туристів здебільша американців, у подорож по Совєтському Союзу. Траса подорожі, що триває два тижні, йде через Ленінград, Новгород, Калінін і Москву до Мєнська та Варшави і становить 1,700 миль (2,500 клм.) Туристи мають ночувати в готелях, призначених з „Інтурист". На літній сезон заплянувано 32 такі туристичні подорожі.

В Іраку все ще неспокійно

Багдад. — Коло 6.000 курдів ставить збройний спротив режимові прем'єра Абдула Каріма Кассіма, ведучи партизанку в дуже трудному гористому терені в обширі турецько - ірансько - іракського кордону. Ця група курдів повинується шейкові Рашідові, який не послухав прем'єра Каріма Кассіма й не прибув до нього з поклоном до Багдаду. Врешті старий шейк післав до Багдаду двох своїх внуків, але їх арештовано. З цим син шейка та батько арештованих напав на військову станицю і взяв в полон закладників. Тоді військо порушилось село курдів, а члени родини шейка вивезено до Багдаду. Після того коло 1.200 курдів втекли до Туреччини, забравши туди все своє майно — кількасот коней, корів, кілька тисяч овець, дріб й більші предмети домашнього вжитку. Скільки є курдів — трудно знати, — обраховують їх на 4 до 7 мільйонів, що живуть в Іраку, Ірані, Сирії, Туреччині і в СССР. В самому Іраку вони поділені на комуністів, що підтримують режим Кассіма, і ворожих йому консервативних.

НЕБЕЗПЕКА В МОНТЕВІДЕО

(Закінчення зі стор. 2)

ности московських комуністичних агентів в Італії були свого часу широко висвітлені в світовій пресі.

„Що за важливу місію, — запитує „Ель Діа", — виконав у нашій столиці під час свого триденного в ній, дуже засекреченого перебування цей московський агент? Так само, як його товариш Хозе Мануель Фортюні, він провів таємні збори, в яких взяли участь комуністичні агенти Аргентини, Бразилії, Чіле та Уругваю. Одночасно були опрацьовані напрямні на скоординування політичної, економічної, синдикальної та суспільної акції в погодженні з загальним пляном далеких перспектив. Особливої уваги заслужила комуністична діяльність, зв'язана з відділами Ріо-де-ля Пляти, що їх мав тоді відбути прем'єр Куби Фідель Кастро. Із цих зборів комуністичний кубинський агент мав скласти докладний звіт вищим інстанціям у Відні та Москві. Нема сумніву, що цей латино-американський агент Москви відіграватиме вирішну ролю в совєтизації Куби, і його вплив уже залишає глибокі сліди. Наприклад, уже відомо, що в фортеці „Ля Кабанья", де командує „Че" Гевара, один із важливих персонажів інтернаціонального комунізму викладає марксистську доктрину; інший комуніст має вільний доступ до кубинських військових інстанцій; ще інший товариш Соса Пріста — дорадник тимчасового уряду Уругвії в синдикальних справах і т. д.".

Закінчує свою статтю „Ель Діа" ствердженням, що „совєтські агенти готують усе необхідне для скликання нового інтернаціонального конгресу таємного характеру в одній із латинських республік. Згідно з повідомленням, що продісталися з московсько-комуністичних кол, цією республікою мав би бути Уругвай, що, як зазначають „і ж червоні джерела, дає всі гарантії повного успіху цього конгресу".

Хроніка українського життя в Канаді

Д-р Юрій Данилів членом Адвокатської Палати в Торонті

Молодий правник д-р Юрій Данилів, який кілька років тому прибув до Канади і ностріфікував свої правничі студії, був прийнятий до адвокатської палати провінції Онтаріо. З цієї нагоди в ресторані Европа 17-го квітня відбулося прийняття, господарем якого був Вол. Булчак, а побажання новому адвокатові склали такі особи: мґр. Яр. Спольський, д-р С. Росоха, п-і О. Максимів, д-р Литвин, мґр. Р. Миндюк, ред. А. Курдидик та П. Іваночко. Д-р Данилів є активним у суспільно-громадському житті, є головою комісії дискусійних вечорів при Екзекутиві КУК і делеґатом філії УНО-місто.

„Жанна Д'АРК шостий раз на сцені УНО в Торонті

В авдиторії УНО Театральна Студія „Заграва" під кер. С. Теліжина поставила 19-го квітня вже п'ятий раз п'єсу „Жанна Д'Арк" Жана Ануї, а 26-го квітня відбулася шоста вистава для молоді, якій перед тим вступ не був дозволений.

І п'єса і її постава та гра артистів глядачів вповні задоволили. Присутні виявили признання акторам і управі філії УНО, яка взяла на себе ризико фінансувати цю виставу „Заграви", що було коштовно з огляду на декорації, одяги і велике числа артистів.

Почалася збірка на український шпиталь ім. св. Андрея в Торонті

В Українському Народному Домі 20-го квітня відбулися інформативні збори громадянства, які скликала Управа Українського Шпитального Т-ва ім. св. Андрея. Про ціль і завдання Т-ва реферував голова мґр. В. Гультай та член Управи д-р Р. Цурковський. В результаті їхніх інформацій на заклик секретаря Управи мґра Яр. Спольського, який зложив на цей шпиталь 1,300 долярів, присутні щедро відгукнулися, і сума їх пожертв досягла доі. 12,000. Управа вже закупила будинок для „Стратфорда Госпітал" при 32 Ґотік Евню недалеко Гай Парку в Торонті.

● У зборах Торонтського Відділу КУК, що відбулися дня 15-го травня ц. р. взяли участь теж і делеґати місцевого Відділу ЛВУ (Ліги Визволення України), організації, що 8 травня була прийнята в склад КУК-у. Головою Відділу КУК-у переобрано адв. Михайла Романюка і секретарем д-ра Степана Росоху. Делегати ЛВУ не прийняли вибору до екзекутиви Відділу КУК, застерігаючи собі покищо становище обсерваторів.

Міжстейтова Торговельна Комісія рекомендує допомогу залізницям

Вашингтон. — Міжстейтова Торговельна Комісія рекомендує Конгресові й урядові негайно прийти з допомогою залізничному транспортові, який ще довший час буде важливим комунікаційним засобом. Комісія відкинула теорію одного з своїх інспекторів, який передбачав, що до 1965 року зникне пасажирський рух в спальних вагонах, а в 1970 році не будуть курсувати звичайні пасажирські поїзди. Комісія проєктує, щоб зменшити податки залізничним компаніям, і щоб змінити правила праці на залізницях, щоб можна було поробити ощадности в обслузі поїздів та зменшити кошти залізничої комунікації. Комісія стверджує, що інші роди транспорту (летунство, автобуси) користають з опіки федерального уряду, а залізниці ні. Число пасажирів на звичайних залізницях в 1958 р. зменшилося на 12.9 відсотка, а в спальних возах на 20.3 відсотка. Але на думку комісії пасажирський залізничий рух буде і надалі потрібний, і тому треба його підтримувати.

ТАРЗАН, ч. 4265. Там немає.

Джордж не був вільний аж до вечора, але він дотримав слова і завів Тарзана до кав'ярні.

— Ходім! — сміявся він. — Нап'ємося вина, поки почнете свої розшуки!

Коли Джордж відійшов, щоб замовити, Тарзан уважно роздивлявся по похмурій димом наповненій кімнаті...

Але Сема не було між тими, що святкували!